

OBSAH

Předmluva	10
ÚVOD	11
I. ČINNOST POLITICKÉ KOMISE MINISTERSTVA SPRÁVEDLNOSTI	19
Ustavení a první schůze politické komise	19
Složení politické komise	22
Způsob jednání politické komise	23
Přehled zasedání politické komise	30
Významné osobnosti v činnosti politické komise	34
Shrnutí	36
II. VLASTNICTVÍ A VĚCNÁ PRÁVA V PŘÍPRAVĚ OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU	39
Ústavní základy rekodifikace občanského práva	39
Příprava nového občanského zákoníku	41
Projednávání zásad nového občanského zákoníku v politické komisi	47
Diskuse nad pojmem věc a vlastnictví	51
Projednávání paragrafového znění věcných práv v politické komisi	55
Projednávání věcných práv v pracovní subkomisi pro občanské právo	58
Domácí a zahraniční vlivy na přípravu nového občanského zákoníku	65
Opětovné projednávání věcných práv v politické komisi	67
Závěrečná fáze přípravy občanského zákoníku	71
Projednávání osnovy občanského zákoníku ve vládě a v Národním shromáždění	81
Shrnutí	85

III. PRÁVNÍ ÚPRAVA DĚDICKÉHO PRÁVA	89
Několik poznámek k vývoji dědického práva	89
Rekodifikace dědického práva	90
Vliv kodifikace rodinného práva na právní úpravu práva dědického	91
Příprava nové úpravy dědického práva v rámci rekodifikace občanského práva	92
Výsledky kodifikačních prací	98
Vládní návrh občanského zákoníku	100
Stručný výklad norem dědického práva obsažených v občanském zákoníku z roku 1950	100
Shrnutí	107
IV. REKODIFIKACE RODINNÉHO A MANŽELSKÉHO PRÁVA	111
Úprava manželského práva ve Všeobecném zákoníku a za první republiky	113
Socialistické rodinné právo	114
Příprava zákona o právu rodinném	118
Projednávání návrhu zásad rodinného a manželského práva v politické komisi	121
Projednání osnovy Právní radou	125
Projednání návrhu zákona Národním shromážděním	125
Prováděcí výnos a související předpisy	127
Zákonná úprava manželského práva	129
Rodiče a děti	132
Zákonná úprava poručenství	135
Shrnutí	135
V. POKUS O KODIFIKACI PRACOVNÍHO PRÁVA	137
Stručný nástin vývoje pracovního práva před sledovaným obdobím	138
Vývoj pracovního práva v letech 1945–1948	139
Pozitivněprávní základ změn a třídění úpravy po roce 1948	143
Hlavní proud pracovněprávní úpravy v letech 1948–1950	144
Podklady pro zákoník práce	146
Návrh zásad pracovního práva	147
Realita, zamýšlené změny v pracovním právu a další vývoj	151

VI. ZMĚNY V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ OBCHODNĚPRÁVNÍ MATERIE NA PŘELOMU 40. A 50. LET	155
Zánik obchodního práva a jeho nahrazení právem hospodářským	158
Národní podniky	160
Akciová společnost	165
Společnost s ručením omezeným	168
Družstva	171
Směnečné právo	173
Shrnutí	174
VII. PENĚŽNÍ REFORMA Z ROKU 1953	177
Přípravné práce	179
Vytvoření nových peněz	181
Přijetí právních předpisů a jejich realizace	182
Dopad peněžní reformy na obyvatelstvo	190
Zhodnocení výsledků peněžní reformy	192
VIII. REKODIFIKACE TRESTNÍHO PRÁVA HMOTNÉHO	195
Komise pro kodifikaci trestního práva	198
Zásady osnovy a důvodová zpráva k trestnímu zákonu	201
Obecná část trestního zákona	206
Zvláštní část trestního zákona	209
Souhrnné projednání osnovy trestního zákona politickou komisí	214
Přijetí nového trestního zákona	216
Shrnutí	219
IX. REKODIFIKACE TRESTNÍHO PRÁVA PROCESNÍHO	221
Nutnost rekodifikace trestního práva procesního	221
Příprava nového trestního řádu na ministerstvu spravedlnosti	224
Zásady trestního řízení	227
Příprava právní úpravy postavení prokuratury a bezpečnostních orgánů	231
Připomínkové řízení a další projednávání osnovy trestního řádu	240
Projednávání osnovy trestního řádu v Národním shromáždění	246
Shrnutí	248

X. ORGANIZACE A VÝKON SOUDNICTVÍ NA PŘÍKLADU OKRESNÍHO SOUDU V TRUTNOVĚ	251
Zavedení laického prvku a jeho realizace v praxi okresního soudu	252
Změny v oblasti územní organizace soudů a jejich realizace v praxi okresního soudu	259
K základním otázkám příslušnosti soudů ve světle přijatých změn	264
Nástin vedení soudní agendy po nabytí účinnosti zákona o zlidovění soudnictví	266
Některé aspekty vývoje soudnictví v 50. letech	268
Shrnutí	270
XI. REKODIFIKACE PŘESTUPKOVÉHO PRÁVA SPRÁVNÍHO HMOTNÉHO A PROCESNÍHO A SOUVISEJÍCÍCH NOREM	273
Příprava kodexů správního práva	276
Návrhy v Národním shromáždění	282
Odraz zásad právníké dvouletky v obsahu trestního práva správního	284
Diskuse a vybrané nere realizované otázky trestního práva správního	302
Shrnutí	306
XII. PRÁVNÍ ASPEKTY TÁBORŮ NUCENÝCH PRACÍ NA PŘÍKLADU TNP V LEŠANECH	309
Kořeny nucené práce v Československu	310
Přijetí zákona o táborech nucených prací	315
Vznik TNP Lešany	319
Řecká akce	327
Obnovení TNP Lešany	330
Shrnutí	333
XIII. INSTITUCIONÁLNÍ PROMĚNA ČESKOSLOVENSKÝCH VYSOKÝCH ŠKOL	337
Vysoké školy po únoru 1948	339
Přijetí zákona o vysokých školách	340
Reorganizace vysokých škol a fakult po přijetí zákona o vysokých školách v roce 1950	346
Státní výbor pro vysoké školy	349
Zřízení kateder	350

Organizační statuty vysokých škol	351
Studijní kroužky	352
Přijímání nových posluchačů na vysoké školy	354
XIV. ZMĚNY V TISKOVÉM PRÁVU	
V 50. LETECH 20. STOLETÍ	357
Cenzura tisku	358
Právní úprava vydávání tisku	361
Kontrola nad vydáváním tiskovin	368
Shrnutí	373
English summary	374
Seznam pramenů, právních předpisů a literatury	385
Použité zkratky	409
Rejstřík	411